

دیوان عدالت اداری: 619

13 بهمن 1402
Friday, February 2, 2024
1445 رجب 21

تاریخ سند: 1391/09/13
شماره سند: 619
وضیعت سند: -
اصفان تفتنه: رسیس هیات عمومی دیوان عدالت اداری
(محمد جعفر منتظری)

پارگشته به ماده قانونی

سایر دیوان عدالت اداری

لغو دادنامه 66/01/30-25

تأیید بخششانه شماره 30/4-8714/71443 مورخ 80/11/28

محل واریز عوارض تولید کالا

ابطال تبصره های 1 و 5 ماده 11
و ماده 29 آئین نامه اجرایی
برنامه سوم

ابطال بخششانه دارایی مبنی بر
وصول %3 عوارض شهرباری
موضوع تبصره 50 قانون برنامه
توسعه اول

ابقاء بخششانه 19709 دارایی

و بانک مرکزی درخصوص
پرداخت مالیات سود اوراق
مشارکت قبل از تاریخ اجرای
قانون انتشار اوراق مشارکت
توسط دستگاه منتشر کننده اوراق
بطال ماده 2 آئین نامه نحوه
اعطای تخفیف های مالیاتی به
آزادگان ضمیمه تسویب نامه
81/3/25

ابطال بخششانه 1788 در
خصوص وصول مالیات از
وکالتname هایی که در خارج
تنظیم شده است صادر شده بود
در مورد مالیات اتباع حقوق
خارجی

درخصوص وصول عوارض
شهرباری از واحدهای مستقر در
خارج از محدوده قانونی و حریم
استحفاظی (شرکت های
صنعتی)

ابطال اصلاح ماده 9 آئین نامه
اجرایی قانون تسهیل تنظیم
اسناد در دفاتر استاد رسمی
1387/09/03

ابطال ماده (6) تسویب نامه
شماره 26510/ت/39039 و زیران عضو
کمیسیون اقتصاد

ابطال اطلاق موادی از آئین نامه نحوه ایجاد مجتمع های صنفی، موضوع مصوبه شماره 120308/ت/39725 ک مورخ 17/07/1387 وزیران عضو کارگروه حل مشکلات اصناف و ابطال ماده 2 و تبصره ماده 6 و ماده 5 و تبصره آن و تبصره ماده 8 آئین نامه مذکور

تاریخ دادنامه: 13/09/1391
کلاسه پرونده: 89/419
شماره دادنامه: 619

موضوع رأی: ابطال اطلاق موادی از آئین نامه نحوه ایجاد مجتمع های صنفی، موضوع مصوبه شماره 120308/ت/39725 ک مورخ 17/07/1387 وزیران عضو کارگروه حل مشکلات اصناف و ابطال ماده 2 و تبصره ماده 5 و تبصره آن و تبصره ماده 8 آئین نامه مذکور

شاکی: حسن سليمی

مراجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری گردش کار: آقای حسن سليمی به موجب دادخواست ایطال موادی از آئین نامه نحوه ایجاد مجتمع های صنفی به لحاظ مغایرت با قوانین شهرداری و نظام صنفی و خروج وزیران عضو کارگروه حل مشکلات اصناف از حدود اختیارات قانونی خود را خواستار و در جهت تبیین خواسته اعلام کرده است که:

"بیرامون آئین نامه نحوه ایجاد مجتمع های صنفی و تعارض آن با بند 20 ماده 55 و ماده 100 قانون شهرداری و فصل اول و ماده 49، 37 و 26 قانون نظام صنفی کشور و خروج وزیران عضو کارگروه حل مشکلات اصناف از حدود اختیارات قانونی خود را بدلیل را به استحضار عالی می رساند:

الف: قانون شهرداری

۱- وقف بند 55 ماده 55 قانون شهرداری، جلوگیری از ایجاد و تأسیس کلیه اماکن که به نحوی از انجاء موجب بروز مزاحمت برای ساکنین یا مخالف اصول بهداشت در شهرهast از وظایف مصروف شهرداری است. در این راستا «شهرداری مکلف است از تأسیس کارخانه ها، کارگاهها، گاراژهای عمومی و تعمیرگاهها و دکانها و همچنین مراکزی که مواد محترقه می سازند و اصطبل چهارپایان و مراکز دامداری و به طور کلی تمام مشاغل کسبهایی که ایجاد مزاحمت و سرو صدا کنند با تولید دود و یا تغوفون و یا تجمع حشرات و جانوران نماید جلوگیری کند و در تخریب کوره های آجر و گچ و آهک پزی و خزینه و گرمایه های عمومی که ایجاد مزاحمت و سرو صدا کنند با نظارت و مراقبت در وضع دودکشی های اماکن و کارخانه ها و وسایط نقیله که کارکردن آنها دود ایجاد می کند از آلوده شدن هوای شهر جلوگیری نماید و هر گاه تأسیسات مذکور فوق قبیل این تصویب این قانون به وجود آمده باشد آنها را تعطیل کند و اگر لازم شود آنها را به خارج از شهر انتقال دهد. تعطیل و تخریب و انتقال به خارج از شهر درخصوص کلیه تأسیسات مشمول بند 20 ماده مذکور، چه قل از تخریب و تعطیل و انتقال آنها به خارج از شهر با شهرداری است و قانونگذار به لحاظ رفع ابهام درخصوص تأسیسات قبل از تصویب با قید عبارت «هر گاه تأسیسات مذکور قبل از تصویب این قانون به وجود آمده باشد» در صدد تسری بند 20 بر تأسیسات قبل از تصویب قانون شهرداری هم بوده است. چنان که از منطق بند فوق بر می آید جلوگیری از ایجاد و تأسیس کلیه اماکن آلاینده و تعطیل و تخریب و انتقال آنها به خارج از شهر با شهرداری است. اگر چه تشخیص آلاینده آن با سازمان حفاظت محيط زیست است. با عنایت به این موارد وظیفه انتقال و ایجاد مجتمع های صنفی که محل استقرار مجتمع های صنفی ای و احدهای منطقی اینها را با شهرداری است که در آئین نامه «نحوه ایجاد مجتمع های صنفی» وظیفه تشخیص صنوف آلاینده به سازمان حفاظت محيط زیست و وظیفه انتقال آنها وفق تبصره ماده 1 آئین نامه مذکور، پس از بررسی و تصویب درکارگوهی مرکب از نمایندگان سازمانهای بازرگانی، مسکن و شهرسازی، حفاظت محيط زیست، شهرداری های مربوط، نیروی انتظامی ... با مسوولیت فرماندار در مرکز شهرستان می باشد. در این تبصره شهرداری صرفا به عنوان عضو کارگروه مد نظر قرار گرفته در حالی که به صراحت بند 55 ماده 20 قانون شهرداری، وظیفه انتقال رأساً و مستقلبا شهرداری است. در این راستا توجه به تبصره ماده 20 قانون شهرداری حائز اهمیت و افزایش اینها را در مورد تعطیل و تخریب و انتقال به خارج از شهر مکلف است مراتب را ضمن دادن مهلت مناسبی به صاحبان آنها ابلاغ نماید و اگر صاحب ملک به نظر شهرداری معترض باشد باید طرف مدت ده روز اعتراض خود را به کمیسیون مرکب از سه نفر که از طرف انحصار شهر انتخاب خواهد شد تسلیم کند. رأی کمیسیون قطعی و لازم الاجرا است. در جهت رعایت حقوق شهروندان و قانون اساسی و نیز اهمیت بسزای رفع مزاحمتها و آلودگیها و در جهت حفظ بهداشت و آسایش عمومی و بنا به فلسفه وجودی شهرداری، قانونگذار سایر کمیسیونهای مندرج در تبصره 20 ماده 55 قطعی و دیگر قوانین که مرجع می نماید که برخلاف سایر کمیسیونهای بسزای کمیسیون مذکور در جهت اجرای موارد تعیین شده، کمیسیونی را در این ماده بیش بینی تجدیدنظر برای آنها تعیین می شود رأی کمیسیون بسزای کمیسیونهای مندرج در قانون شهرداری و دیگر قوانین که مرجع می باشد و این امر حاکی از اهمیت بسزای کمیسیون به لحاظ واحد اهمیت بودن بلاشک وظایف مندرج در بند 20 ماده 55 است. قانونگذار در جهت سامان بخشی به وظایف مندرج در این ماده، کمیسیون را پیش بینی می نماید که آرای آن حتی از احکام قضایی نیز که قابل تجدید نظر است

سامانه رسیدگی به شکایات
(موضوع ماده 25 قانون ارتقای
سلامت اداری و مبارزه با فساد)

سامانه دریافت گزارش
فرار مالیاتی

اطلاعیه ها

قابل توجه فعالان اقتصادی مناطق آزاد
تجاری - صنعتی
اطلاعیه (قابل توجه اصحاب حقیقت و حقوقی) - اصلاح ماده 169 قانون مالیات های مستثنی (تسهیل فرایند صدور شماره اقتصادی برای فعالان اقتصادی)
اطلاعیه - مالیات مقطوع سکه (قابل توجه اصحاب حقیقت خریدار سکه در سال 1398)
قابل توجه جایگاهاران سوت - فرآخوان مشمولان مرحله هشتم اجرای نظام مالیات بر ارزش افزوده
اطلاعیه - قام المنفعه
فرم نظرسنجی از ایباب رجوع - موضوع ماده 8 طرح تکمیل مردم آرشیو اطلاعیه ها

عدم ابطال قسمتی از بخششناه
شماره 6193-213-871/1 مورخ
01/09/1382 سازمان امور
مالیاتی کشور
ابطال اطلاع موادی از آیین نامه
نحوه ایجاد مجتمع های صنفی،
موضوع مصوبه شماره 1/120308 ت 39725 ک مورخ
17/07/1387 وزیران عضو
کارگروه حل مشکلات اصناف و
ابطال ماده 2 و تبصره ماده 6 و
ماده 5 و تبصره آن و تبصره ماده
8 آیین نامه مذکور
ابطال تعریف شماره 41 عوارض
شهرداری مورد عمل برای سال
1388 مصوب شورای اسلامی
شهر اراک درخصوص وضع
عوارض نیم درصد بر قراردادهای
پیمانکاری

سایر اسناد مرتبط

مستحکمتر بوده و غیر قابل خدشه است و علی رغم این مسئله وزیران عضو کارگروه حل مشکلات اصناف، انتقال واحدهای صنفی مزبور را به کارگروه مندرج در تبصره ماده 1 واگذار می نماید که خلاف صریح نص قانون شهرداری است.

2- وفق ماده 100 قانون شهرداری «مالکان اراضی و املکاً واقع در محدوده شهر یا حريم آن باید قبل از هر اقدام عمرانی با تفکیک اراضی و شروع ساختمنان از شهرداری پروانه اخذ نمایند شهرداری می تواند از عملیات ساختمنانی ساختمناهای بدون پروانه با مخالف مفاد پروانه به وسیله مأموران خود اعم از آن که ساختمنان در زمین مخصوص یا غیر مخصوص واقع باشد جلوگیری «. صدور پروانه ساختمنانی به صراحت این ماده در محدوده شهر یا حريم آن به صلاحیت شهرداری است. حال آن که بر اساس ماده 5 آیین نامه نحوه ایجاد مجتمع های صنفی، مجوز احداث مجتمع های صنفی در محدوده و حريم شهرها توسط استانداری و پس از کسب نظر شهرداری صادر می گردد. با عنایت به این امر که صدور پروانه و مجوز احداث بایستی با رعایت کامل طرحهای مصوب و ضوابط طرح جامع، تفصیلی یا هادی مصوب صورت پذیرد و شهرداری صلاحیت تمام در این مقوله دارد و با بذل توجه به ماده 100 قانون شهرداری صدور مجوز احداث مجتمع صنفی در محدوده و حريم شهر توسط استانداری و صرفاً پس از کسب نظر شهرداری می باشد. مضاف بر این که صدور مجوز احداث مجتمع های صنفی سختی با اوضاعی استانداری ندارد. شایسته ذکر است که علاوه بر خلاف مصرح بودن آیین نامه مزبور با قانون، شهرهای کوچکی که فاقد مجمع امور صنفی بوده یا ایجاد مجتمع فاقد صرفه اقتصادی باشد در این خصوص با مشکلات عدیده مواجه اند. با عنایت به این که آیین نامه مارالذکر در صورتی ایجاد مجتمع واجد صرفه اقتصادی برای مجامع امور صنفی باشد در این صورت ایجاد صرفه در شهرهای بزرگ از صرفه اقتصادی برخوردار است و مشاغل مزاحم همچون جوشکاری ... و ... که در سطح شهرهای کوچک و در محدوده مسکونی شهر قرار دارند، در فقدان واحد مسؤول تعیین شده در این آیین نامه که شهرداری را نیز خلع سلاح نموده است، حقوق عام شهروندان و امنیت روانی و آرامش شهروندان همسایه واحدهای مشاغل مزاحم را به مخاطره اندخته اند در حالی که شهروندان پاسخگو و مسولیتی بر این مسئله نمی یابند و این امر کاملاً ناقص اصل 40 قانون اساسی است که بیان می دارد: هیچ کس نمی تواند احراق حق خویش را به وسیله اضرار به غیر یا تجاوز به منافع عمومی قرار دهد.

ب: قانون نظام صنفی:

1- ماده 1 «آیین نامه نحوه ایجاد مجتمع های صنفی» به تعریف مجتمع صنفی پرداخته که طبق تبصره همین ماده انتقال صنوف آلاینده پس از برسی و تصویب درکارگروهی که در همان تبصره ذکر شده، انجام خواهد گرفت و بر اساس ماده 2 آیین نامه، مجتمع امور صنفی با همکاری اتحادیه های مربوط موظف شده اند به منظور انجام اقدامات اجرایی لازم جهت ایجاد مجتمع های صنفی نسبت به تشکیل شرکت یا شرکتهای احداث مجتمع های صنفی، اقدام نمایند. در حالی که ماده 37 قانون نظام صنفی کشور مصوب 24 اسفند 1382، به صورت کامل حصري و تفصیلی به بیان مجتمع امور صنفی پرداخته است که وظیفه تشکیل شرکت یا شرکتهای احداث مجتمع های صنفی در ماده فوق ذکر نشده است. با توجه به این که ماده 30 قانون نظام صنفی، به بیان وظایف و اختیارات اتحادیه ها پرداخته و در هیچ یک از شقوق آن به وظیفه مندرج در ماده 2 آیین نامه اشاره ننموده است و مشمول بند ماده 30 که ابراز می دارد: «سایر مواردی که در این قانون پیش بینی شده است» نیز به لحاظ عدم مد نظر قرار دادن تشکیل مجتمع صنفی در قانون مزبور نمی شود، خارج از حدود صلاحیت قانونی وزیران کارگروه به لحاظ تعریف وظیفه جدید برای اتحادیه ها می باشد. با عنایت به این که قانونگذار در ماده اشاره شده، به بیان وظایف و اختیارات مجامع و اتحادیه ها پرداخته، آیین نامه نمی تواند بر خلاف قانون، وظیفه جدیدی برای آنها در نظر بگیرد چرا که هدف قانونگذار عدم واگذاری وظیفه فوق به مجامع به لحاظ تطابق این وظیفه با وظایف شهرداری بوده و شاهد این امر نیز سکوت قانونگذار در مقام بیان است.

2- تبصره ماده 5 آیین نامه بیان می دارد: «ابطال یا لغو مجوز احداث مجتمع ها در صورت انحلال شرکت و یا عدم ایفای تعهدات آن، با تایید کمیسیون نظارت شهرستان مربوط امکان پذیر خواهد بود.» با توجه به این که ماده 49 قانون نظام صنفی، به بیان وظایف و اختیارات کمیسیون نظارت پرداخته است و در هیچ یک از شقوق آن به وظیفه مندرج در تبصره ماده 5 آیین نامه اشاره ننموده است و مشمول بند 5 ماده 49 که ابراز می دارد: «سایر مواردی که در این قانون پیش بینی شده است» نیز به لحاظ عدم مد نظر قرار دادن تشکیل مجتمع صنفی در قانون مزبور نمی شود، خارج از حدود صلاحیت قانونی وزیران کارگروه به لحاظ تعریف وظیفه جدید برای کمیسیون نظارت می باشد.

3- تبصره ماده 6 آیین نامه بیان می دارد: «مجموع امور صنفی مسؤولیت نظارت بر عملکرد شرکتهای احداث مجتمع های صنفی از جمله امور مربوط به معاملات و قراردادها را عهده دار بوده و موظفند گزارش لازم را به کمیسیون نظارت مربوط ارائه نمایند.» با عنایت به مطالب پیش گفته و مد نظر قرار دادن ماده 37 قانون نظام صنفی که به بیان وظایف و اختیارات مجامع پرداخته محزب می گردد که آیین نامه مجدداً بر خلاف موازنین وخارج از حیطه صلاحیت اقدام به تعیین وظیفه جدیدی به صورت آمره برای مجامع نموده است.

4- تبصره ماده 8 آیین نامه نیز تهیه ضوابط واگذاری و نقل و انتقال آن دسته از واحدهایی که باید در مجتمع های صنفی مستقر شوند را به همکاری شرکتهای احداث مجتمع های صنفی و مجامع امور صنفی مربوط واگذار نموده که پس از تصویب کمیسیون نظارت شهرستان به تصویب استاندار خواهد رسید.

هم چنان که در هیچ یک از مواد یازده گانه فصل اول قانون نظام صنفی که به تعاریف نهادهای قانون نظام صنفی از جمله واحد صنفی، مجمع امور صنفی، اتحادیه و شورای اصناف اختصاص دارد، «مجتمع صنفی» تعریف نشده و وزیران کارگروه اصناف بر خلاف اصل تفکیک قوا اقدام به قانونگذاری نموده و بر خلاف خواست مقنن، با خروج از حیطه صلاحیت خود و مغایر با موازنین قانونی، به نهادی دیگر شخصیت بخشیده اند و به صورت آمره، مجامع امور صنفی را به همکاری اتحادیه صنفی، مکلف به ایجاد مجتمع صنفی نموده اند. شایسته ذکر است که تبصره 4 ماده 26 قانون نظام صنفی بیان می دارد: «واحدهای صنفی که به عنوان آلاینده یا مزاحم نقل مکان داده می شود هم چنان عضو اتحادیه ای که بوده اند خواهند ماند حتی اگر در محدوده جغرافیایی جدید قرار گیرند.» ماده مزبور به نهاد انتقال دهنده اشاره ننموده و این عدم اشاره با بذل توجه به این امر که صرفاً چند ماده بعد (ماده 37 و 30 قانون مزبور) به بیان وظایف و اختیارات مجامع و اتحادیه ها می پردازد و وظیفه انتقال را به آنها واگذار نمی نماید بیانگر نظر قانونگذار مبنی بر تثبیت صلاحیت شهرداری در این مقوله است آن چنان که ماده 55 قانون شهرداری در بند 20 خود صراحتاً این وظیفه را به شهرداری واگذار نموده است و بر خلاف قولین فوچ، آیین نامه نحوه ایجاد مجتمع های صنفی، این وظیفه را

به مجامع امور صنfi با همکاری اتحادیه ها و اگذار نموده که مغایرت آن با قوانین شهرداری و نظام صنfi محزون است. با تأکید بر تصریح وظایف و اختیارات مجمع امور صنfi در ماده 37، ضابطه گذاری از وظایف ذاتی قوه مقنه که باشد که این امر در اصل 138 قانون اساسی نیز مد نظر قرار گرفته است. اصل 138 به هیات وزیران و کمیسیونهای متشكل از چند وزیر اجازه می دهد که صرفا برای انجام وظایف اداری و تأمین اجرای قوانین و تنظیم سازمانهای اداری به وضع صوبیب نامه و آیین نامه پیردادزد، نه این که خود اقدام به قانونگذاری آیین نامه نحوه ایجاد مجتمع های صنfi، به لحاظ مغایرت با بند 20 ماده 55 و ماده 100 قانون شهرداری و نیز مغایرت با فصل اول و تبصره ماده 26 و ماده 49 و 37 و 30 قانون نظام صنfi کشور مخالفت با قانون و نیز خروج وزیران عضو کارگروه حل مشکلات اصناف از حیطه صلاحیت و اختیارات قانونی را دارد." در پاسخ به شکایت مذکور قائم مقام معالون حقوقی رئیس جمهور، به موجب لایحه شماره 11888 244672/12/1389 مورخ 10/12/1389 توضیح داده است که:

"سلام علیکم:

با احترام، عطف به نامه شماره هـ ۸۹/۴۱۹/۱۳۸۹ مورخ ۱۶/۰۶/۱۳۸۹ راجع به دادخواست شکایت نسبت به موادی از «آیین نامه نحوه ایجاد مجتمع های صنfi» (موضوع مصوبه شماره 120308/39725-۱) مورخ ۱۳۸۷ (۱۲/۰۷/۱۳۸۷) از جهت مغایرت با قانون شهرداری و قانون نظام صنfi، اعلام می دارد: با توجه به این که موادی از مصوبه که ناظر به موضوعات مختلفی است مورد شکایت قرار گرفته لذا در هر مورد ابتدا مفاد ماده مورد شکایت و سپس ابراد شکایت و پاسخ آن ارائه می گردد:

۱- تبصره ماده (۱) تصویب نامه این تبصره تشخیص صنوف آلاینده به سازمان محیط زیست محل شده و سپس انتقال آنها به مجتمع های صنfi بر عهده کارگروهی مرکب از نمایندگان سازمان حفاظت محیط زیست، ادارات بازرگانی و مسکن و شهرسازی، شهرداری، نیروی انتظامی و مجمع امور صنfi با مسوولیت استاندار و اگذار شده است.

۱-۱- ایراد شاکی: شاکی با این استدلال که در بند «۲۰» ماده (۵۵) قانون شهرداری مصوب ۱۳۳۴ وظایفی برای شهرداری (در مورد جلوگیری از تأسیس کارخانه هایی که ایجاد مزاحمت و سرو صدا می نماید و تعطیل و انتقال آن به خارج از شهر) وضع شده است، تبصره ماده (۱) تصویب نامه را از جهت این که تشخیص صنوف آلاینده را به سازمان حفاظت محیط زیست و انتقال آنها به مجتمع صنfi را به کار گروهی داده که صرفا شهرداری هم یکی از اعضای آن است مغایر قانون اعلام داشته است.

۱-۲- پاسخ:

۱-۲-۱- بعد از قانون شهرداری، قوانین متعددی از جمله قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست، قانون جلوگیری از آلودگی هوا مصوب ۱۳۷۴ و قانون جلوگیری از آلودگی آب و همچنین ماده (۶۶، ۶۴، ۶۲، ۶۱) برنامه چهارم توسعه و ماده (۱۸۸ تا ۱۹۳) برنامه پنجم توسعه و تبصره (۱) ماده (۳۸) قانون مالیات بر ارزش افزوده تصویب شده که مطابق آن تشخیص آلاینده در این گونه موارد به سازمان حفاظت محیط زیست محول شده است که مخواز بر قانون شهرداری است.

۱-۲-۲-۱- تبصره ماده (۱) تصویب نامه راجع به انتقال به مجتمع (شهرک) های صنfi است که با توجه به بند «ک» ماده (۳۰) قانون نظام صنfi که ذیلاً نقل می شود ناظر به تمرکز معاملات عمده در مراکز شهری است حال آن که بند «۲۰» ماده (۵۵) قانون شهرداری ناظر به انتقال به خارج از شهرها است.

۱-۲-۲-۲- مطابق بند «ک» ماده (۳۰) قانون نظام صنfi مقرر شده است:
«ماده ۳۰ قانون نظام صنfi: وظایف و اختیارات اتحادیه ها عبارت است از:

-الف-

ک- هماهنگی با شهرداری و شورای شهر به منظور ایجاد شهرکهای صنfi و تمرکز تدریجی کالاهای و معاملات عمده فروشی در میادین و مراکز معین شهری متناسب با احتیاجات شهر طبق مقررات و ضوابطی که به تصویب کمیسیون نظارت بررسد».

بنابراین اتحادیه ها طبق این ماده مسوولیت ایجاد شهرک صنfi دارند که در این آیین نامه از عنوان «مجتمع صنfi» استفاده شده است به این جهت که شهرک در اصطلاح خاص، دارای مقررات و پیوه برای احداث و اداره است که در خارج از شهرها مصدق دارد مانند شهرکهای صنfi، لذا دولت برای جلوگیری از تداخل قوانین و مقررات، عنوان «مجتمع صنfi» را به کار برده است به خصوص که بند «ک» ماده (۳۰) نیز برای تمرکز معاملات عمده در «مراکز معین شهری» بوده است.

۱-۲-۴-۱- انتقال صنوف هم اکنون به شرح وظایف دستگاههای مختلف ارتباط دارد از جمله نیروی انتظامی (به لحاظ مسوولیت در مورد امکن عمومی) وزارت بازرگانی (از جهت مسوولیت نظارت بر اصناف) وزارت مسکن و شهرسازی (از جهت مسویتمندی که در طرح جامع شهر دارد) لذا در تبصره ماده (۱) تمامی دستگاههای ذی مدخل عضو کارگروه شده اند هم چنین استاندار که طبق لایحه قانونی وظایف و اختیارات استانداران مصوب ۱۳۵۹ شورای انقلاب، هماهنگی ادارات در استان را عهده دار است و نیز نماینده عالی دولت در استان است به عنوان مسؤول کارگروه تعیین شده است.
۲- ماده (۲) تصویب نامه این ماده مقرر شده که مجمع امور صنfi با همکاری اتحادیه های مرتبط نسبت به تشکیل شرکت احداث مجتمع صنfi با محوریت صنوف مربوط اقدام نمایند.

۱-۲-۱- ایراد شاکی:

در بند «۱» قسمت «ب» دادخواست اعلام شده در قانون نظام صنfi وظیفه ای برای تشکیل «مجتمع صنfi» بر عهده مجمع امور صنfi و اتحادیه ها محول نشده و از این جهت ماده (۲) مصوبه را خلاف قانون تلقی و ابطال آن را خواستار شده است.

۱-۲-۲- پاسخ:

همان گونه که ذکر شد طبق بند «ک» ماده (۳۰) قانون نظام صنfi، یکی از وظایف اتحادیه، «ایجاد شهرک صنfi و تمرکز معاملات عمده در مراکز معین شهری» است از سوی دیگر از وظایف مجامع امور صنfi مطابق بندهای «الف» و «ماده (۳۷) «نظارت به عملکرد شرکت احداث و مجتمع بر عهده هماهنگی آنها» و «اجرای مصوبات کمیسیون نظارت» است.

لذا ماده (۲) با لحاظ موارد فوق تنظیم شده است.

۱-۲-۳- تبصره ماده (۶) مصوبه این تبصره مسوولیت نظارت بر عملکرد شرکت احداث و مجتمع بر عهده مجتمع امور صنfi محول شده است.

۱-۳- ایراد شاکی:

شاکی این تبصره را با این استظهار که چنین وظیفه ای در ماده (۳۷) قانون نظام صنfi جزء وظایف مجمع امور صنfi ذکر نشده مغایر قانون تلقی نموده است.

۱-۲-۳- پاسخ:

مطابق بند «ک» ماده (۳۰) قانون نظام صنfi یکی از وظایف اتحادیه ایجاد شهرک صنfi و تمرکز معاملات عمده در مراکز معین شهری است و به موجب قسمت اخیر بند «ک» ماده (۳۰) ضوابط و

مقررات ایجاد مجتمع (شهرک) باید به تصویب کمیسیون نظارت برسد.

مجموع امور صنفی طبق بند های «الف» و «ماده 37» (قانون مزبور، هم «ماده 37») قانون مزبور، هم «ماده 30») مخصوص ایجاد مجتمع (شهرک) یکی از وظایف اتحادیه ها است و از طرفی «نظارت و هماهنگی اتحادیه ها» نیز یکی از وظایف مجمع امور صنفی است و در نتیجه تبصره ماده (6) مصوبه در چارچوب احکام فوق تنظیم شده است.

۴- تبصره ماده (8) مصوبه در این تبصره «همکاری در تهیه ضوابط و اگذاری و نقل و انتقال واحدهای مذکور که باید در مجتمع مستقر شوند» بر عهده مجمع امور صنفی محول شده است تا بعد از تهیه به تصویب کمیسیون نظارت برسد.

۴-۱-ابراد شاکی: در دادخواست این تبصره به دو جهت مورد ابراد قرار گرفته یکی کاربرد عنوان «مجتمع صنفی» و اشکال دوم این که مسؤولیت انتقال واحدهای آلاینده طبق ماده (55) قانون شهرداری، با شهرداری است.

۴-۲-پاسخ: در موردکاربرد عنوان «مجتمع صنفی» به تفصیل در بند «۱-۱-۲-۳-۱» این نامه، مستند و نظریه ارائه شده است. چنان که ذکر شد ضوابط و مقررات ایجاد مجتمع «شهرک» صنفی باید بر اساس بند «ک» ماده (30) قانون نظام صنفی به تصویب کمیسیون نظارت برسد و از جمله وظایف مجمع امور صنفی در ماده (37) (قانون مزبور، اجرای مصوبات کمیسیون نظارت است).

مضافاً این که بند «۲۰» ماده (55) قانون شهرداری مربوط به انتقال واحدهای مزاحم به خارج از شهر است حال آن که بند «ک» ماده (30) قانون نظام صنفی ناظر به ایجاد مجتمع (شهرک) صنفی در داخل شهرها است. ضمن آن که استقرار در این مجتمع ها مختص به واحدهای آلاینده نشده است علاوه بر این، «همکاری در تهیه ضوابط برای تصویب کمیسیون نظارت» وضع ضابطه یا واگذاری نقل و انتقال واحدهای به مجمع صنفی نیست تا وضع ضابطه جدید تلقی و خارج از اختیار دولت محسوب گردد. با توجه به مراتب فوق رد دادخواست را در این موارد خواستار است. «هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ یاد شده با حضور روسا، مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد. پس از بحث و بررسی، با اکثریت آراء به شرح آینده به صدور رأی مبارکت می‌کند.

رأی هيئات عمومي

الف: مطابق بند 20 ماده 55 قانون شهرداری مصوب سال 1334 مقرر شده است: جلوگیری از ایجاد و تأسیس کلیه اماکن که به نحوی از انحصار موجب بروز مزاحمت برای ساکنین یا مخالف اصول بهداشت در شهرهاست. شهرداری مکلف است از تأسیس کارخانه ها، کارگاهها، گاراژهای عمومی و تعمیرگاهها و دکانها و همچنین از مرکزی که مواد محرقه می سازند و اصطبل چارپایان و مراکز دامداری و به طور کلی تمام مشاغل و کسب هایی که ایجاد مزاحمت و سرو صدا کند یا تولید دود یا عفونت و یا تجمع حشرات و جانوران نماید جلوگیری کند و در تخریب کوره های آجر و گچ و آهک پزی و خزینه و گرمابه های عمومی که مخالف بهداشت است، اقدام نماید و یا نظارت و مراقبت در وضع دودکشای اماکن و کارخانه ها و وسایط تقليه که کارکردن آنها دور ایجاد می کند از آنده شدن هوای شهر جلوگیری نماید و هرگاه تأسیسات مذکور قبل از تصویب این قانون به وجود آمده باشد آنها را تعطیل کند و اگر لازم شود آنها را به خارج از شهر انتقال دهد. نظر به این که در تبصره ماده یک آینه نامه مورد اعتراض، انتقال صنوف آلاینده به مجتمع های صنفی به عهده کارگروهی محول شده که شهرداری یکی از اعضای آن می باشد و تکلیف مصريح در قانون برای شهرداری در خصوص انتقال تأسیسات که قبل از تصویب قانون ایجاد شده باشند، مورد توجه مرجع تصویب آینه نامه قرار نگرفته است، بنابراین اطلاق تبصره ماده یک آینه نامه معتبر است به خلاف قانون است و به استناد بند یک ماده 19 و ماده 42 قانون دیوان عدالت اداری ابطال می شود.

ب: نظر به این که وظایف و اختیارات مجامع امور صنفی و اتحادیه ها به روشنی در مواد 37 و 30 قانون نظام صنفی مصوب 24/12/1382 مشخص شده است، حکم مقرر در ماده 2 و تبصره ماده 6 آینه نامه که وظیفه ای مزاد بر مقررات پیش گفته برای مجامع امور صنفی و اتحادیه های مربوط پیش بینی کرده است از حدود اختیارات مرجع تصویب مصوبه، خارج و مغایر قانون می باشد و مستند به بند یک ماده 19 و ماده 42 قانون دیوان عدالت اداری حکم به ابطال آن صادر می شود.

ج: با توجه به این که مطابق ماده 100 قانون شهرداری، صدور پروانه ساختمانی در محدوده شهر و یا حریم آن از جمله وظایف شهرداری شناخته شده است، حکم مقرر در ماده 5 آینه نامه مورد اعتراض که مجوز احداث مجتمع های صنفی در محدوده و حریم شهرها را به استانداری محول کرده است، مغایر قانون فوق الذکر می باشد و مستند به بند یک ماده 19 و ماده 42 قانون دیوان عدالت اداری ابطال می شود. ضمناً با توجه به این که وظیفه در تبصره ماده 5 آینه نامه نیز تکلیفی مزاد بر قانون برای کمیسیون نظارت شهرستان پیش بینی کرده است که مغایر قانون می باشد و مستند به بند یک ماده 19 و ماده 42 قانون دیوان عدالت اداری ابطال می شود.

د: با توجه به حکم مقرر در مواد 49 و 37 قانون نظام صنفی مصوب 24/12/1382 در تعیین شرح وظایف مجامع امور صنفی و کمیسیون نظارت شهرستان، حکم مقرر در تبصره ماده 8 آینه نامه معتبر است، وظیفه مقرر در تبصره ماده 5 آینه نامه نیز تکلیفی مزاد بر قانون برای کمیسیون نظارت شهرستان در نظر گرفته است، مغایر قانون می باشد و مستند به بند یک ماده 19 و ماده 42 قانون دیوان عدالت اداری ابطال می شود.

**رئيس هیئت عمومی دیوان عدالت اداری
محمد جعفر منتظری**

مواد قانونی و ایستاده

سایر قوانین...

آدرس: میدان امام خمینی، خیابان صور اسرافیل خیابان داور، سازمان امور مالیاتی کشور
کد پستی: 1114943661
صندوق پستی: 11115-1651
تلفنخانه: 39903990

سامانه عملیات الکترونیکی مودیان مالیاتی
بیانیه حریم خصوصی
شناسنامه خدمات سازمان امور مالیاتی کشور
سامانه مالیات بر ارزش افزوده

سایر سامانه ها ...

کلیه حقوق این سامانه برای سازمان امور مالیاتی کشور محفوظ می باشد.

سازمان امور مالیاتی کشور همواره از پیشنهادات و انتقادات سازنده شما مودیان گرامی استقبال می نماید.

intamedia.ir © 2019